

Investește în
OAMENI

Nr.: 10.012

Data: 24.11.2009

Către,

Universitatea „Mihai Kogălniceanu“ din Iași

**în atenția Doamnei Rector,
 Prof.univ.dr. Genoveva Vrabie**

Stimată Doamnă Rector,

Subiectul prezentei scrisori este informarea universității privind conținutul raportului de evaluare externă a calității la Universitatea „Mihail Kogălniceanu“ din Iași, numită în continuare și Universitatea.

Scopul evaluării externe a Universității „Mihail Kogălniceanu“ din Iași, pentru care în perioada 21 – 23 octombrie 2009 s-a desfășurat vizita experților evaluatori ai ARACIS, a fost acela de a identifica și certifica măsura în care sunt respectate cerințele normative obligatorii, standardele și indicatorii de performanță privind calitatea procesului de predare-învățare, inclusiv contribuția cercetării științifice proprii, în vederea asigurării calității educației la nivel instituțional și de programe de studii evaluate.

Obiectivele principale pe care membrii Comisiei de evaluare și le-au propus, în concordanță cu prevederile Metodologiei ARACIS, au vizat următoarele aspecte:

- Să contribuie la promovarea și asigurarea unei înalte calități în procesul de predare-învățare din Universitatea „Mihail Kogălniceanu“ din Iași;
- Să asigure studenților, angajatorilor și publicului un acces cât mai larg și rapid la informații clare, de încredere și explice despre modul în care Universitatea „Mihail Kogălniceanu“ din Iași oferă programe de studii, diplome și calificări care respectă cerințele naționale, în conformitate cu standardele academice europene și principiile de calitate;

Investește în OAMENI

- Să aplique mecanisme specifice de evaluare externă prin care sunt evaluate calitatea procesului de predare-învățare, transparenta gestiunii și responsabilitatea publică a Universității „Mihail Kogălniceanu” din Iași.

Pentru a răspunde scopului pentru care s-a realizat evaluarea externă, comisia de experti-evaluatori a urmărit câteva elemente principale, respectiv:

- Examinarea mecanismelor și procedeelor de asigurare și ameliorare continuă a calității și a rezultatelor aplicării acestora la nivelul programelor de studii oferite de Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași;
- Modul în care universitatea a aplicat referințele incluse în Metodologia ARACIS privind asigurarea calității;
- Modul în care Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași formulează și operaționalizează strategii de creștere a calității învățământului, cercetării științifice, structurilor instituționale și administrativ-manageriale.

Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași este o instituție de învățământ superior acreditată, înființată prin Legea 137/2005, publicată în MO, partea I, nr. 434/2005. Anterior a funcționat în baza HG nr. 568/1995, cu autorizare de funcționare provizorie. Potrivit H.G. nr. 749/2009, Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași are în structura sa o singură facultate, Facultatea de Drept, care are în componență patru programe de studii: *Drept* (acreditat), *Geografie*, *Istorie*, *Relații internaționale și studii europene*, *Comunicare și relații publice* (autorizate să funcționeze provizoriu).

În prezent sunt școlarizați studenți la programele Drept, Geografie (numai anul II și III) și Relații internaționale și studii europene. **Nu sunt școlarizați studenți la Istorie, Comunicare și relații publice și nici în anul I la Geografie din lipsă de candidați.** În Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași nu funcționează specializări neautorizate, iar programele de masterat sunt organizate numai în domeniul pentru care există program de licență acreditat (Drept). **Trebuie menționat, însă, că Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași desfășoară activități didactice la Suceava, într-un spațiu închiriat, locație pentru care nu există nici un fel de act de autorizare.**

Evaluarea externă a Universității „Mihail Kogălniceanu” din Iași s-a realizat de către o comisie, desemnată de A.R.A.C.I.S., din care au făcut parte următorii:

- **Director de misiune:** Prof. univ. dr. Vlăsceanu Lazăr, Universitatea din București;

Investește în
OAMENI

- **Coordonator de misiune:** Conf. univ. dr. Baias Flavius Antoniu, Universitatea din București;
- **Expert comisie instituțională:** Prof. univ. dr. Todea Nicolae, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia;
- **Expert Comisie Consultativă:** Prof. univ. dr. Rostas Zoltan, Universitatea din București;
- **Expert program – Drept:** Prof. univ. dr. Sabău-Pop Ioan, Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș;
- **Expert străin:** Prof. Várnagy Péter, Universitatea din Pecs;
- **Student evaluator:** Imbreia Marius (UNSR), Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași;
- **Student evaluator:** Gavra Alina, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca;
- **Secretar științific:** Masterand Bădoi Delia, Universitatea din București.

Analizând misiunea Universității „Mihail Kogălniceanu” din Iași, echipa de evaluatori a reținut angajarea publică a Universității „Mihail Kogălniceanu” din Iași în promovarea în comunitatea locală, regională, națională și internațională a unor componente culturale specifice. **Modul de realizare efectivă a acestui angajament public nu este însă la același nivel: lipsa studentilor sau numărul redus al acestora, la alte programe decât Drept, nu este de natură să asigure realizarea misiunii asumate la nivel declarativ.**

Carta Universității „Mihail Kogălniceanu” din Iași este elaborată în concordanță cu legislația în vigoare, dar ea nu menționează regulamentele care ar trebui să detalieze modalitățile concrete de desfășurarea a activităților didactice, de cercetare și administrative din Universitate. Un număr redus de regulamente există totuși (privind alegerea structurilor de conducere, al comisiei de audit intern, al comisiei de evaluare și asigurarea calității, privind acordarea burselor, privind activitatea studenților, privind inițierea-aprobarea-evaluarea programelor de studii, regulamentul bibliotecii, carta informaticii) iar în acestea nu există prevederi care să contravină reglementărilor legale. Lipsesc însă regulamente importante pentru activitatea Universității, precum: Statutul personalului de cercetare, Regulament privind practica studenților pentru ciclul de licență, Metodologie privind regimul actelor de studii, Metodologia evaluării calității corpului profesoral, Regulamentul de organizare și funcționare a Senatului Universității, Regulamentul

Investește în OAMENI

comisiilor Senatului sau Regulamentul privind organizarea, desfășurarea și finanțarea cercetării științifice.

Universitatea dispune de o Metodologie proprie de recrutare a studenților conform căreia, admiterea, la toate programele de studiu, se face în baza rezultatelor obținute la examenul de bacalaureat. Înscrierea candidaților se face numai pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studiu echivalente. **Evaluarea nu a putut evidenția existența unei proceduri rigurose aplicate privind transferul studenților, echivalența creditelor de studiu obținute la alte universități.**

Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași are un sistem de conducere care respectă reglementările legale în vigoare, principiile de management și bunele practici promovate în sistemele educaționale ale țărilor din Uniunea Europeană. **Alegerea personalului cu funcții de conducere nu s-a desfășurat, însă, în toate cazurile, în conformitate cu reglementările legale în vigoare.** Astfel a fost ales un **șef de catedră** care nu are norma de bază în universitate. Este cazul d-lui Mihai Covalciuc, ales **șef de catedră**, deși este magistrat în cadrul Curții de Apel Iași. Rectorul este confirmat prin ordinul M.Ed.C.T. numărul **4314/03.06.2008**. În plus unele cadre didactice cu funcții de conducere au numai funcția didactică de lector (prodecan, **șef catedră**).

Participarea studenților în organismele de conducere ale facultăților și universității este în procent de 25%. Mecanismul de alegere este democratic și transparent și se respectă dreptul studenților de a alege și de a fi aleși, de a reprezenta și de a fi reprezentanți în structurile de conducere academică.

Baza materială (patrimoniu, dotare, resurse financiare)

Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași dispune de patrimoniul necesar desfășurării unui învățământ și unei cercetări de calitate, suprafața totală a spațiilor de învățământ și cercetare aflate în proprietate fiind de 2755 m². În prezent, Universitatea dispune de trei amfiteatre cu un număr total de 503 locuri, 11 săli de seminarii cu un număr de total 326 de locuri, și patru săli pentru laboratoare cu un număr de 90 de locuri. Numărul de locuri din spațiile de învățământ proprii satisfac necesitățile formațiilor de studiu. Sălile de curs, de seminar și laboratoarele dispun de echipamentele necesare unui învățământ de calitate la nivel minim, **unele dotări din laboratoare fiind vechi și depășite din punct de vedere tehnic.** Raportul de evaluare a programului de studiu Drept relevă faptul că numărul locurilor în sălile de curs, seminar și laborator prezentate mai sus este corelat cu formațiile de studiu și cu orarele acestora, asigurând desfășurarea activităților didactice în universitate. Tot pe baza rapoartelor

Investește în OAMENI

de evaluare a programelor de studii și a evaluării, la fața locului, de către experții evaluatori, s-a constatat că desfășurarea activităților aplicative la disciplinele de specialitate are loc în laboratoare dotate cu tehnica de calcul. Corelat cu orarele activităților studenților, numărul de calculatoare deținute de universitate 18 (destinate activității didactice) asigură îndeplinirea cerinței de a avea un calculator la doi studenți la licență și un student la masterat. Universitatea dispune de programe informaticice cu caracter didactic (Lex expert, ISA ECDL), care facilitează procesul de învățare.

Activitatea financiară este derulată în baza Bugetului anual de venituri și de cheltuieli aprobat de către Senat. Bugetul anual de venituri și de cheltuieli conține poziții bugetare compatibile cu reglementările specifice instituțiilor publice. **Ponderea cheltuielilor cu salariile în total venituri este foarte mare: 80% (în 2006), 82% (în 2007) și 64% (în 2008).** Rezultă că sumele destinate investițiilor (4% în anul 2006, 5% în 2007, respectiv 5% în 2008), cheltuielilor materiale și sprijinului material pentru studenți, sunt foarte mici. Așa se și explică dotarea minimă a laboratoarelor.

Rezultatele învățării

Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași folosește mecanisme proprii de sondare a opiniei studenților cu privire la calitatea activităților desfășurate de cadrele didactice. Din concluziile acestora și cu ocazia discuțiilor purtate de către comisie cu reprezentanții studenților s-a desprins aprecierea pozitivă a studenților privind mediul de învățare și preocuparea membrilor corpului profesoral pentru utilizarea metodelor interactive de predare și pentru configurarea unei relații parteneriale între toți actorii procesului educațional.

Nu există analize pe marginea evaluării interne ale programelor de studiu, cu toate că există o Comisie de inițierea-aprobarea-evaluarea programelor de studii. Nu există nici evidențe privind rata de inserție profesională a absolvenților, iar pentru ponderea absolvenților admitiți la studii universitare de masterat, datele sunt sporadice. Discuțiile cu angajatorii au relevat un nivel de pregătire al studenților ridicat. Existența Asociației ALUMNI a Absolvenților Universității „Mihail Kogălniceanu” din Iași ar putea reprezenta o bază pentru extinderea bazei de date necesare determinării acestor indicatori.

În lipsa unor informații sistematice Comisia a încercat să desprindă din discuțiile cu studenții, absolvenții și angajatorii aprecierile privind mediul de învățare. **Conform acestora rezultă că mai mult de**

Investește în
OAMENI

50% dintre aceștia apreciază pozitiv mediul de învățare/dezvoltare oferit de către universitate și propriul lor traseu de învățare.

Activitatea de cercetare

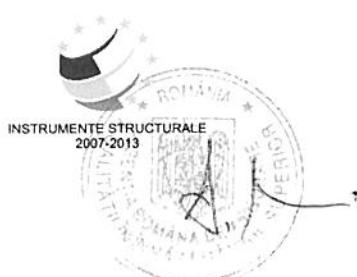
Misiunea universității cuprinde o componentă de cercetare științifică, statuată prin Cartă la capitolul I., art. 1. Conform Cartei Universitățea „Mihail Kogălniceanu” din Iași are capacitatea de constitui structuri de cercetare, de a atrage și dezvolta proiecte științifice, de a promova realizarea de lucrări științifice de interes regional, național și european. Comisia a verificat planurile de cercetare pe domenii de studii și pe domenii de cercetare și a constatat existența acestora.

Planurile cercetării științifice existente în Universitate privesc domeniul drept, pe cele două catedre de specialitate. La nivelul facultății, planul de cercetare este întocmit pentru o perioadă mai mare de timp, respectiv 2008-2012. **În aceste planuri nu sunt prevăzute întotdeauna modalități concrete de valorificare a cercetării științifice.**

Documentele de planificare a cercetării (de la nivelul facultății și cele de la nivelul catedrelor) nu menționează explicit sursele de finanțare și modalitățile de valorificare a cercetării. În urma evaluării s-a constatat că activitatea de cercetare a fost derulată, la nivelul temelor abordate, în acord cu aria științifică a domeniului de licență și masterat Drept.

În Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași există o singură structură creată în scopul cercetării: Centrul de studii europene și drept comunitar (2007). **Nu există, însă, nici o dovedă a activității acestuia, nici măcar în Raportul departamentului de cercetare pentru perioada 2005-2008.** Acest raport pune în evidență sesiunile, simpozioanele și mesele rotunde organizate de universitate sau la care cadre didactice din universitate au contribuit, **unele finalizate cu lucrări publicate în edituri de prestigiu** (Editura Institutul European, 2008, „L'évolution de concepts de la doctrine classique de droit constitutionnel et la nécessite de les repenser ou d'en créer des nouveaux « »).

În consecință, nu se poate vorbi de atestarea sau acreditarea unor structuri ca unități de cercetare. **În lipsa acestora activitatea de cercetare este valorificată în lucrări ale cadrelor didactice – unele cuprinse în planurile de cercetare ale catedrelor și al facultății, altele în afara acestor planuri –, publicate în reviste de specialitate sau în volume consacrate unor diverse teme ori manifestări.** În ultimii cinci ani cadrele didactice din universitate au publicat 17 articole în reviste ISI, 18 articole în reviste din categoria B și B+, și 32 de articole în alte reviste

Investește în OAMENI

recunoscute. Din păcate nu există o susținere financiară consistentă a acestora. Cadrele didactice asociate nu au o activitate de cercetare care să se concretizeze prin lucrări publicate, cel puțin o lucrare pe an.

. Strategii și proceduri pentru asigurarea calității

Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași a înființat Comisia pentru evaluare și asigurarea calității în prima parte a anului 2008. Există și un regulament de organizare și funcționare a acestei comisii. **Dar procedurile privind calitatea se reduc la acest regulament** deși acestea sunt mult mai complexe. Comisia de evaluare și asigurare a calității nu a efectuat analize și nu a propus planuri de măsuri care să ducă la creșterea calității activității în Universitate, cu toate că regulamentul CEAC prevede că „*îmbunătățirea calității educației se fundamentează pe evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă*”. Nu există corespondent al acestei comisii la nivelul facultății și la nivelul catedrelor, cu toate că regulamentul CEAC specifică faptul că „*evaluarea internă a calității se efectuează la nivelul universității, facultăților, catedrelor, departamentelor și a altor entități cu activități educative*”. Probabil tocmai de aceea nu există nici proceduri de asigurare a calității, acestea fiind posibile numai la un nivel concret, la fiecare program de studiu în parte, la fiecare activitate din cadrul universității.

Comisia de evaluare și asigurare a calității nu a procedat nici la stabilirea unor indicatori de performanță specifici universității pe diferite nivele de referință. În aceste condiții Comisia de evaluarea instituțională a întocmit partea b) a fișelor de evaluare în urma propriilor constatări și doar acolo unde aspectele erau vizibile.

Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral

În anul universitar 2009-2010, activitățile didactice din Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași sunt normate și cuprinse în statele de funcții. **Trebuie menționat că nu toate normele didactice sunt conforme legislației în vigoare.** Există două norme didactice la un nivel sub minimul prevăzut de Statutul cadrelor didactice. Totalul normelor din statele de funcții, respectiv 58 de norme, sunt acoperite de 28 cadre didactice (17 titularizate cu norma de bază în universitate, cinci magistrați titularizați, șase persoane în calitate de asociați). Cu o singură excepție prezentată anterior (Dragu Valentin, a se vedea supra, pct. B.1), cadrele didactice titulare și cadrele didactice asociate neuniversitare îndeplinesc condițiile pentru ocuparea posturilor din care desfășoară

Investește în
OAMENI

activități didactice. Asistenții și preparatorii au atestate pedagogice corespunzătoare. Potențialul didactic și științific al corpului profesoral este la nivelul întregii activități a Universității.

Astfel, Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași nu îndeplinește toate cerințele normative obligatorii întrucât:

- a. Desfășoară activități în locații care nu sunt menționate în actele normative de acreditare sau autorizare provizorie, respectiv la Suceava;
- b. Carta Universității nu face trimitere la regulamentele care ar trebui să concretizeze activitățile de învățământ, cercetare și administrativ;
- c. În universitate nu există regulamente pentru o serie de activități importante pentru o instituție de învățământ superior (Statutul personalului de cercetare, Regulament privind practica studenților pentru ciclul de licență, Metodologie privind regimul actelor de studii, Metodologia evaluării calității corpului profesoral, Regulamentul de organizare și funcționare a Senatului Universității, Regulamentul comisiilor și consiliilor Senatului, Regulament privind organizarea, desfășurarea și finanțarea cercetării științifice, Regulamentul Editurii);
- d. Registrele matricole în format clasic (pe hârtie) nu sunt completate la zi;
- e. Printre cadrele de conducere a structurilor academice figurează un cadru didactic care nu este titular cu normă de bază în Universitate, fiind magistrat în cadrul Curții de Apel Iași (domnul Mihai Covaliuc, şef catedră);
- f. Două funcții de conducere (prodecan și şef catedră) sunt ocupate de cadre didactice titularizate, dar care au numai funcția de lector; dintre acestea o persoană este magistrat, deci nu are normă de bază în universitate;
- g. Nu există în universitate o evidență privind numărul de norme didactice acoperite de personalul didactic titularizat în învățământul superior, deci Comisia de vizită nu poate confirma că acestea ar acoperi cel mult trei norme didactice, indiferent de instituția în care își desfășoară activitatea (această chestiune pare să fi fost rezolvată prin trimiterea, la 5 noiembrie a.c., a unei note explicative și a declarațiilor cadrelor didactice);

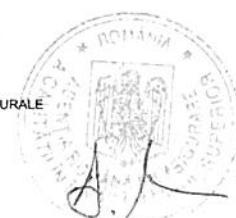

Investește în
OAMENI

- h. Nu sunt elaborate cursuri și alte materiale didactice la toate disciplinele din planul de învățământ (disciplinele de drept privat, drept civil și drept penal – cerințele normative obligatorii II.9,II.10 din fișa de evaluare a programului de studiu Drept);
- i. Din planurile de învățământ lipsesc unele discipline cuprinse în standardele specifice (Dreptul concurenței, Dreptul fiscal, Educația fizică);
- j. Sunt introduse în planurile de învățământ discipline considerate de experții pe program nespecifice (Biorept, Tehnici de elaborare a lucrărilor științifice);
- k. În orare nu se regăsesc seminarii la toate grupele la unele discipline (Drept penal general, Drept penal special);
- l. Succesiunea predării unor discipline nu este în logica standardelor specifice (cerință normativă III.2 din fișa de evaluare a programului de studiu Drept);
- m. Nu toate cadrele didactice care desfășoară activități didactice îndeplinesc cerințele pentru ocuparea posturilor (domnul Dragu Valentin nu are titlul de doctor și nu este doctorand, dar ocupă un post din statul de funcții desfășurând activități de predare);
- n. O persoană, cadru didactic titular, pensionată pentru limită de vîrstă, are mai mult de o normă didactică (doamna profesor Genoveva Vrabie); aspectul acesta a fost remediat ulterior vizitei, astfel cum rezultă din Nota explicativă și statul de funcții modificat, ambele trimise la 5 noiembrie a.c.

Recomandări:

- a. Clarificarea statutului juridic al activităților didactice desfășurate la Suceava sau renunțarea la acestea;
- b. Modificarea Cartei universității pentru a face trimitere la regulamentele specifice – în vederea unei reglementări de detaliu a activităților din universitate și adoptarea acestor regulamente – de ex. Regulamentul funcționării Senatului etc.;
- c. Completarea imediată, la zi, a registrelor matricole în format de hârtie;

Investește în
OAMENI

- d. Rezolvarea problemei cadrelor de conducere: alegerea unui şef de catedră cu funcția de bază în universitate și alegerea unui şef de catedră și a unui prodecan cu grad didactic conform reglementărilor în vigoare;
- e. Refacerea planurilor de învățământ, în special pentru introducerea unor discipline necesare formării unui viitor jurist, potrivit criteriilor Comisiei de științe juridice a A.R.A.C.I.S. (Dreptul concurenței, Dreptul fiscal), precum și a disciplinei Educație fizică;
- f. Rezolvarea situației domnului Dragu Valentin, care are activități de predare, deși nu este nici doctor, nici doctorand;
- g. Elaborarea de cursuri, note de curs, manuale de seminar de către cadrele didactice, cel puțin la materiile fundamentale (drept civil, drept penal, drept procesual civil, drept procesual penal etc.);
- h. Reevaluarea perspectivelor privind dezvoltarea programelor de studiu existente și elaborarea unui plan de măsuri pe termen scurt și mediu referitoare la atragerea candidaților pentru aceste programe de studiu, dintre care unele par să intre în lichidare; alternativ, s-ar putea accepta ideea că unele programe de studiu nu au perspective și că trebuie să se renunțe la ele, pentru ca resursele existente să fi concentrate pentru acele programe cu potențial de dezvoltare, atât din punctul de vedere al asigurării cu cadre didactice, cât și din cel al atraktivității pentru candidați (cum sunt programele Drept și, parțial, Relații internaționale și studii europene);
- i. Asigurarea condițiilor pentru promovarea cadrelor didactice pe baza rezultatelor activității lor științifice și de învățământ, astfel încât să se evite situația care poate fi generată de existența unor cadre didactice care nu au funcția de bază în universitate și nici gradul didactic necesar pentru a ocupa funcții de conducere în cadrul universității;
- j. Luarea de măsuri pentru îmbunătățirea dotării bibliotecii și a laboratoarelor (mai ales a celui de criminalistică).

a. reevaluarea periodică a planurilor de învățământ, în corelare cu cele ale altor programe de studii similare din țară și străinătate (mai ales ținând cont de relațiile internaționale bogate ale universității);

k. Elaborarea unui set de cerințe de performanță proprii, care să fie urmărite de conducerea universității și de cadrele didactice;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI și PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII ȘI INOVAȚII
OPOSDRU

Investește în
OAMENI

I. Organizarea riguroasă a activității, mai ales în zona administrativă, cu implicarea mai activă a cadrelor didactice cu funcții de conducere la nivel de facultate în stabilirea de măsuri la acest nivel și urmărirea realizării lor (pentru a se evita situații cum este cea a registrelor matricole necompletate sau a lipsei din orar a unor materii);

În final, comisia de evaluatori remarcă disponibilitatea și angajamentul Universității „Mihai Kogălniceanu” din Iași de a continua aplicarea reformelor necesare în vederea asigurării unui învățământ universitar modern, care să corespundă exigențelor naționale și europene în acest domeniu. În răspunsul pe care îl adresați la scrisoarea ARACIS cu privire la concluziile vizitei de evaluare instituțională, vă rugăm Doamnă Rector să faceți referiri și la aprecierile evaluatorului străin și ale studentilor. Pentru exprimarea unui punct de vedere cât mai obiectiv vă anexăm aceste rapoarte.

V-am rămâne recunoscători dacă am primi acest răspuns în termen de o săptămână de la data primirii acestei scrisori, pentru a putea redacta raportul final.

**Cu deosebită considerație,
PREȘEDINTE A.R.A.C.I.S.**

Prof.univ.dr.ing. Ioan CURTU

